

BLIJF GOED VOOR *witte tanden zorgen*

OVIDIUS, ARS AM. III, 197

Bij een verzorgd uiterlijk hoort een mooi gebit. Dat is nu zo en dat was in de Romeinse Tijd niet anders. Zowel mannen als vrouwen werden geacht hun tanden schoon en hun adem fris te houden:

Een vrouw maakt haar tanden schoon.

‘... dat hij geen onbedekt deel van zijn lichaam vies en stinkend laat zijn, in het bijzonder niet zijn mond! Dat is toch het lichaamsdeel dat een mens openlijk en in het volle zicht het meeste gebruikt, of hij nu iemand zoent, of met iemand een gesprek voert dan wel in het openbaar spreekt, of in een tempel een gebed doet...’

(Apuleius, Apologia 7)

KLEDING IN HET NOORDEN VAN HET RIJK

Tot nu toe hebben we gekeken naar de kleding die de Romeinen in Italië droegen. Bestuurders, hooggeplaatste militairen en hun vrouwen die uitgezonden waren naar de provincies droegen deze kleding ook in hun nieuwe woonplaats. Brieven en textielvondsten uit Vindolanda, een fort bij de muur van Hadrianus in Noord-Engeland, laten bijvoorbeeld zien dat de commandant en zijn vrouw ook in den vreemde deftige diners gaven en daarbij kostbare tunica's en mantels droegen.

Fragment van een fresco uit de Romeinse villa in Maasbracht. We zien een man in een typisch Romeinse tunica met clavi.

Maar wat droeg de inheemse bevolking in onze streken?

De geschiedschrijver Tacitus (56-120 na Chr.) beschrijft de kleding van de Germanen ten noorden van de Rijn:

‘Allen dragen een mantel die met een gesp, of bij gebrek daaraan, een doorn vastzit. Verder dragen ze niets... De allerrijkste mannen onderscheiden zich door kleding die niet, zoals bij de Sarmaten en Parthen, ruim zit maar juist strak, waardoor de afzonderlijke ledematen goed uitkomen. Ook dragen ze dierenvelen... De vrouwenkledij wijkt niet af van die van de mannen. Alleen slaan vrouwen vaker linnen doeken om met purper erdoor gewerkt. Verder loopt hun bovenkleding niet uit in mouwen en zijn onder- en bovenarmen onbedekt. Ook blijft hun borst bij de schouders bloot.’

(Tacitus, Germania 17)

KLEDING IN HET NOORDEN VAN HET RIJK

Tot nu toe hebben we gekeken naar de kleding die de Romeinen in Italië droegen. Bestuurders, hooggeplaatste militairen en hun vrouwen die uitgezonden waren naar de provincies droegen deze kleding ook in hun nieuwe woonplaats. Brieven en textielvondsten uit Vindolanda, een fort bij de muur van Hadrianus in Noord-Engeland, laten bijvoorbeeld zien dat de commandant en zijn vrouw ook in den vreemde deftige diners gaven en daarbij kostbare tunica's en mantels droegen.

Fragment van een fresco uit de Romeinse villa in Maasbracht. We zien een man in een typisch Romeinse tunica met clavi.

Maar wat droeg de inheemse bevolking in onze streken?

De geschiedschrijver Tacitus (56-120 na Chr.) beschrijft de kleding van de Germanen ten noorden van de Rijn:

‘Allen dragen een mantel die met een gesp, of bij gebrek daaraan, een doorn vastzit. Verder dragen ze niets... De allerrijkste mannen onderscheiden zich door kleding die niet, zoals bij de Sarmaten en Parthen, ruim zit maar juist strak, waardoor de afzonderlijke ledematen goed uitkomen. Ook dragen ze dierenvelen... De vrouwenkledij wijkt niet af van die van de mannen. Alleen slaan vrouwen vaker linnen doeken om met purper erdoor gewerkt. Verder loopt hun bovenkleding niet uit in mouwen en zijn onder- en bovenarmen onbedekt. Ook blijft hun borst bij de schouders bloot.’

(Tacitus, Germania 17)